

آیین‌نامه دوره دکتری پیوسته در رشته‌های خاص برای استعدادهای درخشان

مقدمه

این آیین‌نامه برای اجرای دوره دکتری پیوسته در رشته‌های خاص به منظور شکوفاسازی استعدادهای درخشان در آموزش عالی کشور تدوین گردیده و به اجرا گذاشته می‌شود.

تعاریف

ماده ۱- دوره دکتری پیوسته يك دوره آموزشی- پژوهشي است که از بدو ورود داوطلب دارنده دیپلم متوسطه به آموزش عالی آغاز شده و می‌تواند پس از طی دوره مطابق مفاد این آیین‌نامه به طور پیوسته (یکسره) به اخذ مدرک دکتری (Ph.D) منتهی گردد.

ماده ۲- در این آیین‌نامه، به موسسه آموزش عالی و پژوهشي مجري دوره دکتری پیوسته «دانشگاه» به شوراي هدايت استعدادهای درخشان در آموزش عالی «شورا» و به دانشجوي داراي استعداد درخشان «دانشجو» اطلاق می‌گردد.

اهداف

ماده ۳- اهداف برگزاری دوره دکتری پیوسته به شرح زیر است:

الف- توجه بیشتر به تفاوت استعدادهای افراد و فراهم ساختن امکان شکوفایی استعدادهای درخشان

ب- ایجاد گرایش و جاذبه، بیشتر برای استعدادهای برتر جهت تحصیل در رشته‌های خاص، بویژه رشته‌های علوم پایه

ج- ایجاد زمینه مناسب برای ارتقای کیفیت آموزش عالی کشور

د- تسریع در تربیت نیروی انسانی متخصص، مبتکر و خلاق در زمینه‌های مختلف متناسب با نیازهای آموزشی و پژوهشي کشور

در جهت گسترش مرزهای دانش و پیشبرد فن‌آوریهای جدید؛

ه- تمهید جایگاه آموزشی و پژوهشي مناسب برای پرورش استعدادهای درخشان

نحوه گزینش دانشجو

ماده ۴- داوطلبان ورود به دوره‌های دکتری پیوسته باید علاوه بر شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، حائز یکی از شرایط زیر نیز باشند.

الف- دارندگان رتبه‌های ۱ تا ۵۰۰ در آزمون سراسري در گروه‌های آزمایشي ذي‌ربط منحصراً به ترتیب امتیازات علمي با رعایت حد نصاب قابل قبول در دروس مربوط به رشته انتخابي

ب- برگزیدگان المپیادهای دانش‌آموزشي کشور (دارندگان مدال طلا) در رشته مربوط به معرفي وزارت آموزش و پرورش

ج- دارندگان مدال طلا برای پذیرش در رشته‌هایی غیر از رشته‌ای که در آن مدال طلا کسب نموده‌اید، و دارندگان مدال نقره به معرفی وزارت آموزش و پرورش و برگزیدگان جشنواره خوارزمی با تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی به شرط کسب رتبه علمی ۱ تا ۱۰۰۰ در آزمون سراسری در گروه آموزشی ذی‌ربط و با رعایت حد نصاب قابل قبول در دروس مربوط به رشته انتخابی

تبصره- تعیین حد نصاب قابل قبول در دروس مربوط به رشته‌های انتخابی بر عهده سازمان سنجش آموزش کشور است.

ماده ۵- داوطلبان ورود به دوره دکتری پیوسته مدارک مربوط به شرایط مندرج در ماده ۴ را به همراه سوابق تحصیلی به سازمان سنجش تحویل می‌نمایند و سازمان سنجش ضمن تطبیق شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان با آیین نامه، داوطلبان واجد شرایط را برای انجام مصاحبه و اخذ پذیرش نهایی به دانشگاه معرفی می‌نماید.

تبصره - سازمان سنجش واحدی مستقل را برای انجام امور مربوط به پذیرش دانشجویان استعداد‌های درخشان ایجاد می‌کند.

ماده ۶- دانشگاه پس از بررسی سوابق تحصیلی و انجام مصاحبه به داوطلبان، «گزینش داوطلبان واجد شرایط، اسامی پذیرفته شدگان نهایی را به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام می‌نماید.

شرایط دانشگاه مجری

ماده ۷- مجوز راه‌اندازی دوره دکتری پیوسته توسط شورا به دانشگاه‌های واجد شرایط با توجه به ضوابط و معیارهای زیر اعطا می‌شود:

الف- دارا بودن حداقل چهار عضو هیأت علمی دانشیار و استاد در رشته مربوط

ب- دارا بودن تجهیزات آموزشی و پژوهشی و امکانات کالبدی مناسب برای پرورش استعداد‌های درخشان به تشخیص هیأتی که توسط شورا تعیین می‌شود.

ج- عرضه حداقل دو دوره فارغ‌التحصیلی در مقطع دکتری در رشته مورد نظر

تبصره ۱- در خصوص رشته‌های جدید در دانشگاه‌های دارای شرایط خاص، شرط ج توسط شورا تعیین می‌شود.

تبصره ۲- اسامی دانشگاه‌های مجری و رشته‌های مصوب همراه با دفترچه راهنمای کتاب رشته‌های تحصیلی توسط سازمان سنجش آموزش کشور در اختیار داوطلبان گذاشته می‌شود.

تبصره ۳- مؤسسات پژوهشی واجد شرایط بندهای الف و ب، می‌توانند با همکاری دانشگاه‌های واجد شرایط بند ج نسبت به کسب مجوز برگزاری این دوره اقدام نمایند.

مقررات آموزشی

ماده ۸- رشته‌های خاص مشمول این آیین‌نامه رشته‌هایی هستند که به تشخیص شورا کشور به آنها در طول‌المدت نیاز اساسی داشته باشد.

ماده ۹- دانشگاه موظف است پس از پذیرش داوطلب طی اولین ترم تحصیلی یکی از اعضای هیأت علمی واجد شرایط در رشته موردنظر را به عنوان استاد هادی دانشجو متناسب با رشته و گرایش تحصیلی دانشجو تعیین نماید.

تبصره ۱- استاد هادی باید عضو هیأت علمی دانشگاه بوده و حداقل دارای مرتبه استادیاری با ۳ سال سابقه تدریس و دارای آثار علمی پژوهشی در رشته مربوط باشد.

تبصره ۲- استاد هادی در طول دوره تحصیل دانشجو وظیفه هدایت، نظارت، راهنمایی و مشاوره با او را در کلیه فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی برعهده دارد و در صورت غیبت استاد هادی دانشجو در مدتی بیش از یک ترم تحصیلی، دانشگاه باید شخص واجد شرایط دیگری را به این عنوان تعیین نماید.

تبصره ۳- وظایف استاد هادی به صورت واحد معادل ارزیابی می‌شود. چگونگی تعیین واحد معادل براساس دستورالعملی خواهد بود که در هیأت امنای تصویب می‌رسد.

ماده ۱۰- پس از مشخص شدن گرایش تخصصی، مطابق آیین‌نامه دوره دکتری، یک استاد راهنما برای دانشجو تعیین می‌شود. استاد راهنما مسئول راهنمایی دانشجو در درس گرایش تخصصی، موضوع پایان‌نامه و انجام پژوهش‌های مرتبط با آن است.

تبصره- چنانچه استاد راهنما غیر از استاد هادی باشد، استاد هادی مسئولیت‌های مربوط به مشاوره و نظارت بر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو را همچنان برعهده خواهد داشت.

ماده ۱۱- برنامه هر یک از رشته‌های دوره دکتری پیوسته با توجه به ضوابط زیر توسط دانشگاه به شورا پیشنهاد و پس از تصویب به اجرا گذاشته می‌شود.

الف- تعداد واحدهای دوره دکتری پیوسته نباید از مجموع تعداد واحدهای دوره‌های معمول کمتر باشد.

ب- ۲۰ تا ۲۵٪ از مجموع واحدها به پژوهش اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۲- به منظور استفاده دانشجویان این دوره از متون خارجی و ارائه مباحث علمی به زبان خارجی «دانشگاه برنامه‌های ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان تدوین و اجرا می‌نماید». حداقل دانش زبان انگلیسی در این دوره اخذ نمره ۵۵۰ از امتحان تافل یا معادل آن در امتحان MCHE است. این شرط باید قبل از تعیین گرایش‌های تخصصی دانشجو احراز شود.

ماده ۱۳- دانشگاه ترتیبی اتخاذ می‌نماید که دانشجوی در طول دوره تحصیل یا برای تدوین رساله پژوهشی خود مجموعاً بین ۹ تا ۱۲ ماه در یکی از مراکز علمی معتبر خارج از کشور به مطالعه و کسب علم بپردازد.

تبصره- دانشگاه تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان این دوره در کنفرانسهای علمی بین‌المللی، نمایشگاههای بین‌المللی و کارگاههای آموزشی مربوط به رشته در داخل و خارج فراهم می‌سازد.

ماده ۱۴- برای حفظ کیفیت آموزش و پژوهش در این دوره دانشجوی باید در هر نیمسال تحصیلی معدل ۱۵ به بالا کسب نماید و در صورتی که معدل دانشجوی در دو نیمسال متوالی کمتر از ۱۵ شود، ادامه تحصیل وی در این دوره از حالت پیوسته به حالت ناپیوسته تبدیل می‌شود. در این صورت، دانشجوی با توجه به تعداد واحدهایی که گذرانده است، پس از اتمام دروس مربوط به یکی از مقاطع تحصیلی کارشناسی و یا کارشناسی ارشد در آن مقطع فارغ‌التحصیل می‌شود. این دانشجویان در صورت تمایل به ادامه تحصیل می‌توانند طبق روال معمول در آزمون ورودی مقطع بالاتر شرکت نمایند.

ماده ۱۵- دانشجوی پس از گذراندن واحدهای آموزشی و پژوهشی دوره طبق برنامه مصوب به شرط داشتن معدل کل ۱۵ و بالاتر و انتشار حداقل ۳ مقاله در مجلات علمی معتبر فارغ‌التحصیل دوره شناخته می‌شود و دانشگاه مدرک دکتری پیوسته در رشته مربوط را به وی اعطا می‌نماید.

ماده ۱۶- مقررات آموزشی، پژوهشی ویژه دانشجویان استعدادها درخشان به صورت دستورالعمل جداگانه‌ای تهیه و پس از تصویب شورا ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۷- دانشگاه می‌تواند از محل بودجه خود و منابع مالی خاص استعدادها درخشان، از دانشجویان این دوره حمایت‌های مالی به عمل آورد. دستورالعمل اجرایی مربوط به این حمایتها، پس از تصویب شورا ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۸- نظارت بر اجرای دوره و تغییر و اصلاح آیین‌نامه در حیطه اختیارات شورا می‌باشد و درخصوص مواردی که آیین‌نامه نسبت به آنها ساکت است، دانشگاه می‌تواند در چارچوب آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی حسب مورد تصمیم‌گیری و اقدام نماید.

تبصره- دستورالعمل اجرایی مربوط به نظارت و ارزیابی این دوره پس از تصویب شورا ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۹- این آیین‌نامه در ۱۹ ماده و ۱۱ تبصره در چهارمین جلسه مورخ ۷۶/۳/۱۷ شورای هدایت استعدادها درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست. //

